

Kombinované výběrové řízení formou konkurzu

Na umělce spolupracujícího společně s ateliérem UNIT architekti s.r.o.
na návrhu Náměstí Bohumila Hrabala

Příloha 2

Vymezení řešeného území a urbanistické souvislosti

Obsah:

- 1/ Úvod do tématu
- 2/ Řešené území
- 3/ Historie oblasti náměstí Bohumila Hrabala
- 4/ Urbanistické řešení náměstí

1/ Úvod do tématu

Palmovka představuje důležité metropolitní subcentrum s významným potenciálem celoměstských vazeb a zároveň těžště celé spodní části údolí Rokytky. Díky své poloze i významu přestupního uzlu hromadné dopravy nese potenciál stát se jedním z hlavních společenských center hlavního města. Jádrem území tvoří dnes zanedbaný prostor, který se ale díky proměně okolí může stát jedním z velmi důležitých a využívaných veřejných prostranství v Praze.

Místo samotné prošlo bouřlivým urbanistickým vývojem včetně nešetrných asanací v 2. pol. 20. století, které překryly původní charakter historické Dolní Libně včetně domu spjatého s Bohumilem Hrabalem. Úvahy nad revitalizací veřejného prostranství tak směřují i k odkazu původní identity místa a samotného Bohumila Hrabala.

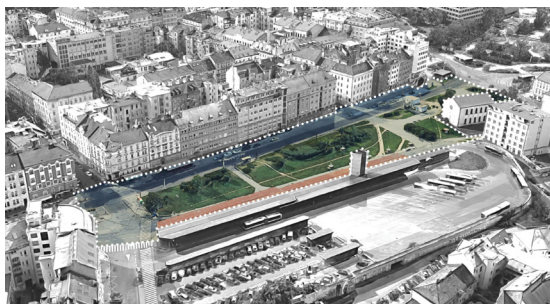

Paralelně s řešením architektonické koncepce prostranství je uvažováno o trvalém vzpomínkovém místě/ památníku Bohumila Hrabala, který zde léta žil a na jehož dílo dnes upomíná pouze vzpomínková malba na zdi autobusového nádraží v ulici Na Hrázi, paradoxně na zdi, jejíž stavbě musel Hrabalův dům ustoupit. Pro tuto vzpomínku na významného místního patriota by mělo být vyhrazeno místo v rámci návrhu nové podoby náměstí.

současný stav okolí náměstí Bohumila Hrabala

2/ Řešené území

Označení náměstí Bohumila Hrabala nese v současnosti spíše formálně dosluhující autobusové nádraží.

Jeho nová podoba je definována zástavbou jižní hrany ulice Na Žertvách a to od tramvajového křižení Palmovka po ulici Ronkova. Severní rozhraní bude tvořeno novou zástavbou polyfunkčního objektu Palmovka One, který se směrem do náměstí má otevírat aktivním parterem a místně obchodní pasáží. Západní část náměstí navazuje na stávající židovskou synagogu, která má v dohledné době projít renovací a dostavbou rabínského domku. Součástí projektu je kultivace navazujícího parku a předprostoru objektu. Tato část není předmětem řešeného území. Projekt nové podoby náměstí Bohumila Hrabala navazuje na již běžící úpravy veřejných prostranství v okolí křižovatky Palmovka a záměr Dopravního podniku Hl. m. Prahy na zbudování odstav trolejbusů přimykajících se k ulici Na Žertvách.

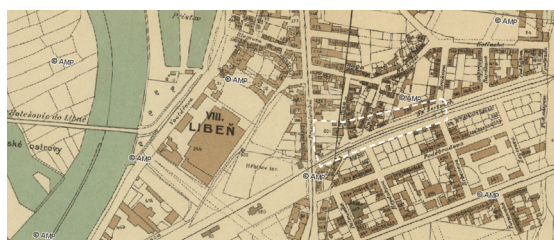

- řešené území
- projekt Veřejné prostranství Palmovka / Unit
- dostavba rabínského domku / Židovská obec
- Palmovka One / Landia
- Plánované odstavy trolejbusů / DPP Hl.m.Prahy
- Vymisťované zázemí pro řidiče DP

3/ Historie oblasti náměstí Bohumila Hrabala

venkovská zástavba ve vazbě na řeku / 1

polovina 19. století, Libeň průmyslová / 2

Turnovsko-kladrubská dráha v ulici Na Žertvách / 3

realizace Libeňského mostu / 4

dokončení stanice metra B a autobusového nádraží / 5

současný stav / 6

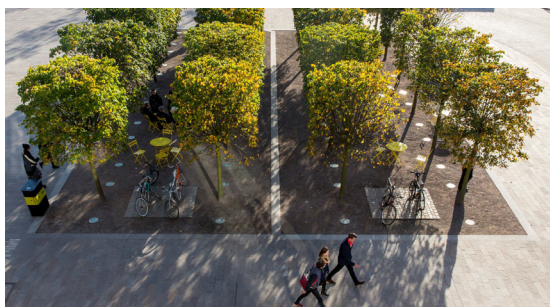
Libeň s původní zástavbou podél Rokytky a v někdejší židovském ghettu byla po staletí formována a ovlivňována především Vltavou (1). Už 19. století se svými inženýrskými díly ale proměnilo Libeň k nepoznání: došlo k úpravě vltavského koryta a přilehlého terénu, výstavbě mostu, železnice, průmyslových podniků i bytových domů. Dvacáté století zanechalo řadu původních záměrů v žalostných fragmentech, zejména kvůli razantnímu vstupu řady dopravních staveb.

Historie oblasti současného náměstí Bohumila Hrabala je převážně spojena s příchodem průmyslové revoluce a na ni navázaným rozvojem železniční dopravy (2). Od konce 19. století byly v rovinnaté části údolí podél severozápadní dráhy budovány nájemní bytové domy v pravidelné blokové struktuře, které dodnes formují jižní rozhraní Hrabalova náměstí. Trať směřující z Turnova na dnes již neexistující Těšnovské nádraží pak rozetnula oblast Palmovky vedví (3). Od této doby se psala historie celé Palmovky jako průmyslové čtvrti. Významným zásahem do území se stala i koncepce Libeňského mostu (4), který propojil Libeň s Holešovicemi a zapojil celou oblast do jedné z významných městských os.

Nejzásadnější zásahy do podoby lokality však přinesl až závěr 20. století, kdy ustupující železnici nahradily kapacitní komunikace, byla zbudována tramvajová trať a tvář budoucí Palmovky zcela proměnila stanice metra s extenzivní sítí podchodů a navazujícím autobusovým nádražím (5). Tomuto zásahu ustoupily dva domovní bloky v území dnešního náměstí Bohumila Hrabala, včetně původního bydliště tohoto spisovatele. Autobusové nádraží začalo záhy po dobudování linky metra B ztrácet na významu a v dnešní době je plánována jeho celková transformace (6).

V současné době je tvořena urbanistická rozvaha nad celým územím Dolní Libně, která si klade za cíl připravit koncepci rozvoje této unikátní lokality. Návrh a realizace nového náměstí je pak průpisem této vize do podrobnějšího architektonického řešení. Vzhledem k centrální pozici náměstí Bohumila Hrabala a jeho potenciální důležitosti pro další vývoj území, je doporučena spolupráce s dalšími subjekty na uměleckém vyjádření podoby tohoto klíčového prostoru.

4/ Urbanistické řešení náměstí

referenční projekty

Palmovka v sobě nese nezanedbatelný potenciál, a to především díky své spádové poloze nejen pro Dolní Libeň, ale i široké okolí. Díky intenzitě dopravního uzlu a sousedství velkých transformačních ploch může v budoucnu dosáhnout obdobného významu jako smíchovský Anděl. Všechny tyto faktory ve spojitosti s budoucí proměnou doslouživšího autobusového náměstí dávají potenciál náměstí Bohumila Hrabala na proměnu v živé centrum jedné z významných pražských čtvrtí, jejíž popularita je výrazně na vzestupu.

Proměna náměstí Bohumila Hrabala, jak je v současnosti tento prostor, který náměstím v pravém slova smyslu nikdy nebyl, označován, přináší unikátní šanci po dlouhé době navrhnout zcela nové náměstí v širším centru Prahy, náměstí zásadního významu nejen pro Libeň, ale pro velkou část Prahy. Projekt paralelně nese potenciál novou energii vytvořit katalyzátor pro kultivaci celé čtvrti.

Cíle architektonického řešení

- náměstí jako **univerzální prostor** umožňující různorodé využití od každodenních aktivit po větší společenské akce
- náměstí jako **pobytové místo**, které návštěvníky vybízí k zastavení a trávení volného času, místo, na kterém se budou cítit příjemně
- náměstí jako **prostor pro obchodní aktivitu**, která tvoří nedílnou součást aktivních veřejných prostranství
- náměstí jako **prostor místní komunity**, kde se setkávají místní i návštěvníci, s prostorem pro zapojení místní komunity např. kulturní akce, trhy a další
- náměstí **připravené na klimatickou změnu**, schopné reakce na současné výzvy globálního oteplování a s ním spojeným tématem udržitelného rozvoje
- náměstí **podporující místní identitu**, v duchu místní tradice a historického odkazu, místo s kterým se obyvatelé ztotožní a přijmou jej za své